

Кисляк Б. М.

ORCID: 0000-0002-5622-8851

кандидат мистецтвознавства,

доцент кафедри хореографії та мистецтвознавства

Львівський державний університет фізичної культури

імені Івана Боберського

м. Львів, Україна

ДОСЛІДНІ ЗРАЗКИ АКОРДЕОНА В ТРАДИЦІЙНІЙ КУЛЬТУРІ СТАРОДАВНЬОГО КИТАЮ

Ключові слова: Китай, акордеон, еволюція акордеона, популяризація акордеона, музичні конкурси.

Акордеон з'явився в Китаї у 1920-х роках. Він пройшов довгий процес популяризації з 1950-х до 1970-х років. Після реформ і відкриття у 1980-х роках, особливо після того, як у 2004 році в Центральній консерваторії в Пекіні, найвищій консерваторії Китаю, була створена кафедра акордеона, цей інструмент швидко розвинувся. Було досягнуто значного прогресу як в освіті, так і у виконанні. Однак загальний рівень ще потребує вдосконалення через пізній початок розвитку класичного акордеона в нашій країні, хоча не бракує китайських виконавців, які завойовували медалі на акордеонних конкурсах найвищого міжнародного рівня [1, с. 482].

У 1950-х роках акордеон став спеціалізованим предметом у багатьох консерваторіях. Однак у Китаї постійно використовували фортепіано та бас-акордеон Страделла, а акордеон – переважно на популярних і культурних заходах. Під впливом загальної культурної політики Китаю між 1960 та початком 1980-х років майже не було академічної комунікації між китайським акордеонним колом і зарубіжними країнами.

Культурні обміни між Китаєм і зарубіжними країнами стали більш активними і частими після реформ, що розпочалися у 1980-х роках. Професор Міє Мікі, японська виконавиця на акордеоні, першою представила фрі-басовий акордеон у Китаї в 1983 році. Вона презентувала барокову музику, оригінальні акордеонні твори та сучасну музику для акордеона, що розширило світогляд наших акордеоністів і колег. Згодом у китайському акордеонному середовищі з'явилося бажання навчитися грати на фрі-бас-акордеоні, але існував великий розрив у технологіях виробництва акордеонів між Китаєм та іншими країнами,

оскільки китайські виробники ніколи не випускали фрі-басових акордеонів. Лише акордеонна фабрика Parrot. На початку китайські викладачі та студенти стикнулися з багатьма труднощами у грі на фрі-басових акордеонах та вивченні оригінальних творів – усе це було для них новим. Завдання, що стояло перед ними, було дуже складним: не було ні точних вказівок, ні педагогічних методів, через що вони могли лише намагатися оволодіти технікою інтуїтивно. З одного боку, всі прагнули опанувати нові виконавські навички, з іншого – усе ще існувала велика прогалина в методиці. У цей період свою допомогу запропонувала пані Міє Мікі, яка двічі приїжджала до Китаю з лекціями (1984 і 1986) і познайомила з багатьма акордеонними творами, що вивчаються в європейських консерваторіях. Водночас вона познайомила з розвитком акордеонного викладання й освіти в Німеччині. Однак рівень китайських викладачів і студентів був відносно низьким на той час через пізній початок навчання. Як наслідок, існував певний бар'єр для них у можливості безпосередньо поспілкуватися з експертом (про академічні ідеї та розвиток акордеонів у світі). Те, про що вони хотіли дізнатися, було дуже поверхневими проблемами, і вони мали питання в багатьох аспектах, таких як різні способи використання міхів, знання стилів для виконання барокової музики на акордеоні, способи виконання сучасних творів і розуміння нотної грамоти тощо [3, с. 868].

У процесі їхнього навчання в 1987 році в Сичуанській консерваторії відбувся перший національний конкурс акордеоністів у Китаї. Звичайно, конкурс усе ще стосувався переважно традиційної гри на акордеоні (фортепіано та бас-акордеон Страделла), але було кілька виконавців, які використовували фрі-бас акордеони. У той час китайські акордеоністи все ще чинили опір сучасним творам, інакше кажучи, вони все ще мали проблеми з розумінням цих творів. Серійний композитор Яо Шенчан написав для конкурсу твір під назвою «Маленька сюїта», який прийняли за твір, написаний не китайцем, і який викликав велику суперечку. Так чи інакше, конкурс сприяв спілкуванню між акордеоністами по всьому Китаю. Тим часом китайські виконавці отримали можливість взяти участь у Міжнародному конкурсі акордеоністів у Клінгенталі в 1987 році, що стало першою участю китайських виконавців у великому міжнародному конкурсі акордеоністів [2, с. 74–75].

На початку 1990-х років перший китайський студент-акордеоніст був відправлений до Європи для подальшого навчання, що ще більше розширило канали комунікації між Китаєм і країнами з розвиненим акордеонним мистецтвом. Перший акордеонний фестиваль, на який були запрошені виступити й дати уроки акордеоністи світового рівня,

такі як професор Е. Мозер з Німеччини й інші, що дало змогу китайським акордеоністам по-новому поглянути на різні стилі та виконавську майстерність акордеоністів.

На Міжнародному конкурсі акордеоністів у Кастельфідардо, дуже важливому конкурсі, китайські виконавці досягли найвищого міжнародного рівня як у виконанні, так і в розумінні акордеонних творів, що значно підвищило ентузіазм до вивчення класичного акордеона в Китаї. У 2001 році перший китайський студент-іноземець здобув найвищий ступінь Solisten Diplom за спеціальністю «акордеон» у Німеччині.

У 2004 році найвища консерваторія Китаю, Центральна консерваторія музики в Пекіні, заснувала конкурс «Акордеон-мажор», який є важливим символом розвитку китайського класичного акордеона. Починаючи з 2005 року, низка китайських молодих виконавців виграли медалі на найбільших міжнародних акордеонних конкурсах, досягнувши чудових результатів. Однак основа класичного акордеона в Китаї все ще слабка. Крім того, у загальній керівній теорії акордеонного виконавства не існує додаткових спеціалізованих вимог, таких як точність виконання, акордеонна камерна музика та китайські оригінальні твори, які мають великий потенціал для розвитку. Оскільки класичний акордеон у Китаї виник пізно, від викладачів і студентів, які займаються ним у консерваторіях, вимагається відданість цій справі. Хоча багато викладачів і студентів докладають великих зусиль, усе ще існує певний розрив між нами та деякими зарубіжними країнами. Навіть порівняно з деякими іншими спеціальностями консерваторії нам є куди вдосконалюватися, наприклад, в аспекті системного механізму вирощування та сталого розвитку талантів на ранніх стадіях, наукового планування викладання і т. д. [4, с. 17].

Крім того, важливими завданнями, які стоять перед нашими викладачами та студентами, є те, як допомогти китайській аудиторії зрозуміти і прийняти точні способи виконання класичного акордеона, а також як сприяти розвитку камерної акордеонної музики та співпраці з виконавцями на китайських традиційних музичних інструментах.

Розвиток класичного акордеона в Китаї – це довгострокове і важке завдання, яке вимагає колективної уваги та зусиль як китайських, так і міжнародних акордеонних кіл, адже розвиток китайського акордеона є також невід’ємною частиною міжнародного акордеона. Ми віримо, що зростання китайського акордеона сприятиме розвитку акордеона в усій Азії і навіть у світі у великих масштабах.

Література:

1. 管维良, 李禹阶. 中国历史与文化. 合著. 重庆: 重庆大学出版社, 1998 年. 482 页. (Гуань Вей Лян, Лі Юй Цзе. Історія та культура. Чунцін : Видавництво Чунцінського університету, 1998. 482 с.)
2. 关黎, 张辉. 中国流行音乐的发展历程 音乐生活. 2007 年. 第 3 期. 第 74–75 页. (Гуань Лі, Чжан Хуей. Розвиток китайської естрадної музики. Музичне життя. 2007. № 3. С. 74–75.)
3. 范文澜. 中国通史简编: 专著. 北京 : 人民出版社, 2010 年. 868 页. (Фань Вень Лань. Збірник із загальної історії Китаю. Пекін : Народне видавництво, 2010. 868 с.)
4. Лю Лянь. Музично-теоретичні дисципліни в системі професійної підготовки музикантів у Китаї : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 47 17.00.03 «Музичне мистецтво» / Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків, 2015. 17 с.

УДК 351+316.77:94(510)

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-347-0-12>

Кіслов Д. В.

ORCID: 0000-0002-9112-9832

*доктор наук з державного управління, доцент, керівник
ТОВ «Міжнародне бюро корпоративної аналітики і консалтингу»
м. Київ, Україна*

АКТУАЛЬНІ ПРИНЦИПИ КОМУНІКАТИВНОЇ ЕТИКИ УПРАВЛІННЯ КОНФУЦІЯ

Ключові слова: Китай, Конфуцій, комунікативна етика, принципи, управління.

Принципи управління, як і саму теорію соціального й державного управління, почали розвивати, вивчати та досліджувати тільки з кінця ХІХ – початку ХХ ст. Питання психології, етики, комунікативної складової та деяких інших аспектів теорії управління стали розглядати ще пізніше – п'ятдесят, двадцять і менше років тому. Принципи – це маяки, які допомагають орієнтуватись у теоретичних питаннях будь-якої теорії. Багато поглядів, що були висловлені протягом осьового